

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

SFS 2018:651

Publicerad
den 7 juni 2018

Utfärdad den 31 maj 2018

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

dels att 25, 32, 32 a, 33, 33 a, 34, 36, 36 b och 44 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 32 b, 32 c, 34 a och 34 b §§, av följande lydelse.

25 §² Om beslut har fattats om tvångsvård eller omedelbart omhändertagande enligt denna lag ska Statens institutionsstyrelse efter anmälan av socialnämnden anvisa plats i ett LVM-hem. I akuta situationer ska Statens institutionsstyrelse omedelbart anvisa en sådan plats.

Statens institutionsstyrelse beslutar om intagning i och om utskrivning från ett LVM-hem.

Statens institutionsstyrelse får besluta att en intagen ska flyttas till ett annat LVM-hem, om det anses lämpligt från vårdsynpunkt.

32 §³ Om det behövs, får den som vårdas enligt denna lag kroppsvisiteras eller ytligt kroppsbesiktigas, vid ankomsten till LVM-hemmet, för kontroll av att denne inte bär på sig något som han eller hon enligt 31 § inte får inneha. Detsamma gäller om det under vistelsen i hemmet uppkommer misstanke att sådan egendom ska påträffas hos honom eller henne.

En kroppsvisitation eller ytlig kroppsbesiktning ska genomföras i närvaro av ett vittne om inte den intagne avstår från den rätten.

All den hänsyn som omständigheterna medger ska iakttas vid kroppsvisitation och ytlig kroppsbesiktning.

32 a §⁴ Den intagne är, om inte annat motiveras av medicinska eller liknande skäl, skyldig att vid ankomsten till LVM-hemmet lämna blod-, urin-, utandnings-, saliv- eller svettprov för kontroll av om han eller hon är påverkad av narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådant medel som avses i 1 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådan vara som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor. Den intagne får uppmanas att lämna prov endast om det finns anledning till det.

¹ Prop. 2017/18:169, bet. 2017/18:SoU30, rskr. 2017/18:307.

² Senaste lydelse 2005:467.

³ Senaste lydelse 2005:467.

⁴ Senaste lydelse 2011:737.

Första stycket första meningen gäller också om det under vistelsen i hemmet kan misstänkas att den intagne är påverkad av någon sådan dryck eller vara eller något sådant medel som anges i första stycket.

32 b § Om det behövs för att genomföra vården eller upprätthålla ordningen vid hemmet, får den intagnes bostadsrum och andra slutna förvaringsställen som den intagne disponerar undersökas (rumsvisitation). En rumsvisitation får endast utföras för att söka efter föremål som den intagne enligt 31 § inte får inneha.

En rumsvisitation ska genomföras i närvaro av ett vittne. All den hänsyn som omständigheterna medger ska iakttas.

32 c § Om det behövs för att genomföra vården eller upprätthålla ordningen vid hemmet, får säkerhetskontroll genomföras med metalldetektor eller annan liknande anordning på de LVM-hem som Statens institutionsstyrelse bestämmer. Det ska för varje LVM-hem anges i vilka situationer kontroller får genomföras på intagna som vårdas enligt denna lag. Sådan kontroll får bara genomföras för att söka efter föremål som den intagne enligt 31 § inte får inneha.

33 §⁵ Bestämmelserna i 31, 32, 32 b och 32 c §§ ska gälla för alla som vårdas i ett LVM-hem, om det är nödvändigt för att genomföra vården och upprätthålla ordningen vid hemmet och regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens institutionsstyrelse medger det.

33 a §⁶ Den som vårdas enligt denna lag i ett LVM-hem har rätt att använda elektroniska kommunikationstjänster samt ta emot besök i den utsträckning det är lämpligt. Den intagnes rätt att använda elektroniska kommunikationstjänster och ta emot besök får dock vägras eller begränsas, om det kan äventyra vården eller ordningen vid hemmet.

Ett beslut om inskränkning i rätten att använda elektroniska kommunikationstjänster eller ta emot besök får gälla i högst 14 dagar. När det inte längre finns förutsättningar för beslutet ska det upphävas.

I lagen (1996:981) om besöksinskränkningar vid viss tvångsvård finns bestämmelser om besök på vårdinstitutioner enligt denna lag.

34 §⁷ Den som vårdas enligt denna lag i ett LVM-hem för särskilt noggrann tillsyn får hindras att lämna hemmet och i övrigt underkastas den begränsning i rörelsefriheten som är nödvändig för att vården ska kunna genomföras.

Den intagne får beredas vård vid en enhet inom hemmet som är låsbar eller på något annat sätt inrättad för särskilt noggrann tillsyn (vård vid låsbar enhet),

1. om det är nödvändigt med hänsyn till den intagnes, övriga intagnas eller personalens säkerhet, eller

2. om det är nödvändigt för att förhindra att den intagne avviker eller för att i övrigt genomföra vården.

Den som vårdas vid en låsbar enhet ska ges möjlighet att dagligen vistas utomhus och ges möjlighet att ägna sig åt fysisk aktivitet eller någon annan fritidssysselsättning.

⁵ Senaste lydelse 1993:3.

⁶ Senaste lydelse 2005:467.

⁷ Senaste lydelse 2003:416.

Den intagne får vårdas inom en sådan enhet under högst två månader i följd. Om särskilda behandlingsskäl föranleder det, får dock vården vid enheten pågå längre tid, förutsatt att någon av de omständigheter som anges i andra stycket fortfarande gäller och att den intagne samtidigt ges möjlighet till vistelse i öppnare former eller utanför hemmet.

34 a § Om det krävs med hänsyn till den intagnes speciella behov av vård, hans eller hennes säkerhet eller övriga intagnas säkerhet får en intagen hindras från att träffa andra intagna (vård i enskildhet).

Vård i enskildhet ska vara anpassad efter den intagnes individuella vårdbehov.

En fråga om vård i enskildhet ska prövas fortlöpande och alltid omprövas inom sju dagar från senaste prövning.

34 b § Om det är särskilt påkallat på grund av att den intagne uppträder våldsamt eller är så påverkad av berusningsmedel att han eller hon inte kan hållas till ordningen, får den intagne hållas i avskildhet. Han eller hon ska då stå under fortlöpande uppsikt av personalen. Den intagne får dock inte hållas i sådan avskildhet längre tid än vad som är oundgängligen nödvändigt och inte i något fall under längre tid än 24 timmar i följd.

36 §⁸ Har alkoholhaltiga drycker, narkotika, flyktiga lösningssmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 31 eller 35 § eller påträffats inom ett LVM-hem utan att det finns någon känd ägare till dem, ska Statens institutionsstyrelse låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. Belopp som erhålls vid försäljning tillfaller staten.

Detsamma ska gälla i fråga om injektionssprutor, kanyler och andra föremål som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befallning med narkotika.

36 b §⁹ I 25, 27, 32 c, 33 och 36 §§ finns bestämmelser om att beslut fattas av Statens institutionsstyrelse. Härutöver fattas beslut enligt 31–32 b och 33 a–35 §§ av Statens institutionsstyrelse.

Beslut om överflyttning enligt 25 § tredje stycket får förordnas att gälla omedelbart, om det behövs från vårdsynpunkt. Andra beslut av Statens institutionsstyrelse gäller omedelbart om inte något annat förordnas.

44 §¹⁰ Beslut av Statens institutionsstyrelse enligt denna lag får överklagas av den enskilde till allmän förvaltningsdomstol, om beslutet

1. gäller överflyttning eller avslag på begäran om utskrivning enligt 25 §,
 2. innebär inskränkningar i särskilt fall av rätten för den som vistas i hemmet att enligt 33 a § använda elektroniska kommunikationstjänster eller ta emot besök,
 3. gäller vård i enskildhet enligt 34 a § eller avskildhet enligt 34 b §, eller
 4. gäller förstörande eller försäljning av egendom enligt 36 §.
- Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

⁸ Senaste lydelse 2005:467.

⁹ Senaste lydelse 2005:467.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:800.

Andra beslut enligt denna lag av Statens institutionsstyrelse får inte överklagas.

Beslut om läkarundersökning enligt 9 § eller 11 § tredje stycket får inte överklagas.

Beslut om omhändertagande enligt 13 § första eller andra stycket får inte överklagas. Överklagande av rättsens beslut om omhändertagande enligt 13 § tredje stycket är inte inskränkt till viss tid.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.

På regeringens vägnar

LENA HALLENGREN

Lars Hedengran
(Socialdepartementet)